

CS-LS-SI
Irene Nord
010-2404032
irene.nord@msb.se

Konsekvensutredning med anledning av ändring av MSB:s föreskrifter om civila myndigheters signalskyddsberedskap

Allmänt

När säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska kommuniceras mellan olika organisationer ska säkra kryptografiska funktioner som är godkända av Försvarsmakten (signalskyddssystem) användas. Detta anges i 5 § andra stycket i Säkerhetsskyddsförordningen (2021:955).

I 18 § i förordningen (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap framgår att myndigheter som tilldelats säkra kryptografiska funktioner ska under normal kontorstid kunna ta emot och sända krypterade meddelanden. Vid fredstida krissituationer och höjd beredskap ska myndigheterna kunna ta emot och sända krypterade meddelanden även under icke kontorstid.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har i enlighet med förordningen (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap 19 § rätt att meddela ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av 18 §. Om till exempel hur (med vilka säkra kryptografiska funktioner ska informationen skyddas) och när civila myndigheter ska kunna utbyta krypterade meddelanden. Därav finns MSB:s föreskrifter om civila myndigheters signalskyddsberedskap.

I nuvarande föreskrifter om civila myndigheters signalskyddsberedskap ingår tre olika signalskyddssystem, kryptotelefon (MGL), kryptofax (MGM) och krypto-pc (MGS).

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Föreskrifterna behöver uppdateras med nytt talsystem. Detta med anledning av att Försvarsmakten beslutat att nuvarande talsystems (MGL) godkännande upphör 2025-06-30 och därefter inte får användas för säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som behöver kommuniceras. MGL ersätts av nya talsystemet MGGI i hela totalförsvaret. Vid revideringen ska även vissa språkliga delar förtydligas samt att vi skiljer på signalskyddsberedskapen vid fredstida krissituationer och vid höjd beredskap.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

För att säkerställa förmågan att kunna kommunicera säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter krävs att MSB beskriver vilka säkra kryptografiska funktioner som ska användas för signalskyddsberedskapen. Myndigheter som tilldelats signalskyddssystem behöver även få ett förtydligande om vad som avses med normal kontorstid och icke kontorstid (som anges i förordningen (2015:1053, 18 §).

Om MSB inte klargör vilka signalskyddssystem som ska användas samt när och hur de ska nyttjas finns det risk att myndigheterna väljer att ha olika signalskyddssystem vilket gör att krypterade meddelanden inte kan utväxlas.

Alternativa lösningar skulle kunna vara att begränsa antalet system för signalskyddsberedskapen och exempelvis inte ha med någon kryptotelefon. Detta sätter begränsningar i sätten att kunna kommunicera säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter under normalläge, i fredstida krissituationer eller under höjd beredskap.

Effekten om föreskrifterna inte ändras kommer bli att föreskrifterna hänvisar till ett signalskyddssystem som inte är godkänt efter 2025-06-30 och som kommer avvecklas.

MSB behöver främst uppdatera föreskrifterna genom att ersätta kryptotelefon MGL med MGCI. Något alternativt talsystem för nivån Hemlig finns inte.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Föreskrifterna riktar sig till de civila myndigheter som anges i 16 § förordning (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap samt de myndigheter som MSB beslutar ska ha säkra kryptografiska funktioner utifrån 16 § samma förordning (främst beredskapsmyndigheter men även vissa andra myndigheter).

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Bemyndigandet grundar sig på 19§ i förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap där det framgår att MSB får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av 4, 6 och 18 §§. Föreskrifterna som revideras berörs endast av 18 §.

**Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser
regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de
överbägda regleringsalternativen**

Beslut om regleringen i föreskrifterna innebär i sig inte ökade kostnader utan är oavsett regleringen.

Signalskyddssystem för extern samverkan anskaffas centralt genom medel ur anslaget 2:4 och tilldelas normalt myndigheterna utan någon kostnad för dessa. Kryptotelefon (och de övriga systemen) används för samverkan i totalförsvaret och inte bara utifrån förutsättningarna för signalskyddsberedskapen.

Tilldelade myndigheter har den organisation och det säkerhetsskydd som erfordras för att hantera de signalskyddssystem de tilldelats.

Tiderna för signalskyddsberedskapen förändras inte och blir därför inte föremål för några ytterligare kostnader för myndigheterna. Däremot finns ändringen att man bara behöver kunna sända och ta emot krypterade meddelanden om situationen kräver signalskydd. Annars behöver inte signalskyddsberedskap aktiveras. Som det regleras nu är det att berörda myndigheter omedelbart ska kunna ta emot och sända krypterade meddelanden.

Om kryptotelefon skulle tas bort från föreskrifterna blir kostnaden ändå densamma för överbägande delen av myndigheterna då de i samverkan inom totalförsvaret ändå är i behov av kryptotelefon oavsett föreskrifterna.

Anskaffning av den nya kryptotelefonen har inte varit ett valbart alternativ utan ett måste för att kunna kommunicera säkerhetsskyddsklassad information över telefon. Anskaffningen för civila försvaret är genomförd.

Det krävs särskild behörighet för att få nyttja signalskyddssystem. Behörigheten fås efter genomförd signalskyddsutbildning på systemet. Utbildningen ges av behöriga signalskyddslärare (för civila myndigheter finns sådana hos vissa inom egen myndighet och hos Totalförsvarets signalskyddsskola (TSS) vid Försvarsmakten). Utbildning på det nya talsystemet MGGI (kryptotelefon) i TSS regi bekostas för civila myndigheter av Försvarets radioanstalt (FRA). Kostnaden för systemoperatörsutbildning MGGI är för närvarande 3552 kr/kursplats.

Kostnader i medel och tid som civila myndigheterna haft/har i samband med införandet av den nya kryptotelefonen (som är oavsett dessa föreskrifter) är för;

- resa och logi vid endagsutbildning
- Internutbilda användare
- Arbete att införa det nya talsystemet (ackreditering – 2 veckors arbete inom egen myndighet, anslutningsarbete m.m.)

Enligt MSB:s bedömning uppkommer försumbara kostnader för de myndigheter som omfattas av MSB:s föreskrifter om civila myndigheters signalskyddsberedskap. MSB har gått tillbaka och tittat på tidigare föreskrifter om civila myndigheters signalskyddsberedskap och kan konstatera att talsystem har funnits i föreskrifterna minst sedan 2003 (ev. ännu tidigare).

Då det endast är så att nuvarande talsystem byts ut och det nya talsystemet tilldelas i ett ett-till-ett förhållande upp till ett visst antal utan kostnad för myndigheterna.

Utvärdering av konsekvenserna

En utvärdering kommer att ske om hur bytet av kryptotelefon från MGL till MGGI har upplevts. Detta kommer att ske 2027 under förutsättning att införandet av den nya kryptotelefonen sker under 2024-2025.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Föreskrifterna om civila myndigheters signalskyddsberedskap är nationella och bedöms inte påverka de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Ikraftträdande behöver ske 2025-07-01. Nuvarande kryptotelefon MGL:s godkännande som signalskyddssystem upphör 2025-06-30 enligt Försvarmaktens Beslut upphörande av godkännande för MGL(U), FM2023-24978:1.

MSB har informerat om att ändring av föreskrifterna kommer att ske och avser sprida ytterligare information om de nya föreskrifterna till de myndigheter som omfattas av föreskrifterna. Inom verksamhetsområdet säkra kryptografiska funktioner finns ett väl utvecklat kontaktnät samt gemensamma möten och utbildningar där information om föreskrifterna kommer att spridas av MSB.

Kontaktpersoner

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Irene Nord, irene.nord@msb.se